

УДК 338.22

Панасенко З. – ст. гр. БЕ-41

Тернопільський національний технічний університет імені І. Пулюя

ОЦІНКА ЗРОСТАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Науковий керівник – к.т.н. Дмитрів Д.В.

Panasenko Z.

Ternopil Ivan Pul'uj National Tehnical University

EVALUATION GROWTH OF PUBLIC DEBT UKRAINE

Supervisor: Dmytriv D.V.

Ключові слова: борг, дефіцит

Keywords: debt, deficit

Державний борг складається з внутрішнього та зовнішнього боргу держави.

Основними причинами створення і збільшення державного боргу є:

1. збільшення державних видатків без відповідного зростання державних доходів;
2. циклічні спади й автоматичні стабілізатори економіки;
3. скорочення податків з метою стимулювання економіки без відповідного коригування (зменшення) державних витрат;
4. вплив політичних бізнес-циклів – надмірне збільшення видатків напередодні виборів з метою завоювання популярності виборців та збереження влади.

Таблиця – Динаміка державного боргу України, млрд дол. США

Борг	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Державний (прямий) та гарантований	16,1	15,5	15,9	17,6	24,6	39,7	54,3	66,7
Державний	12,7	12,5	13,1	14,1	17,0	28,4	40,6	53,1
У тому числі:								
- внутрішній	3,9	3,8	3,3	3,5	5,8	11,4	17,8	23,8
- зовнішній	8,8	8,7	9,8	10,6	11,2	17,0	22,8	27,7

Сукупний державний (прямий) і гарантований борг України у 2013 р. зріс на 36,4%, або на 14,476 млрд дол. Законом України «Про Державний бюджет України на 2013р.» граничний розмір державного боргу встановлений в сумі 315,715 млрд грн. Перевищення фактичного обсягу боргу над граничним становить 7,759 млрд грн і спричинене здійсненням державних запозичень.

Абсолютний розмір державного боргу є не дуже показовим макроекономічним індикатором, оскільки борг зростає у міру збільшення ВВП, і на його величину впливає інфляція. Більш змістовним є відносний показник заборгованості, а саме: відношення боргу до ВВП. Експерти МВФ наводять такі дані – 41,7% ВВП на кінець 2013 р. і прогнозують, що державний борг України у 2014 р. збільшиться до 42,4% ВВП. За міжнародними стандартами критичним вважається розмір державного боргу у 60% ВВП.

Заходи для покриття державного боргу: використання валютних резервів держави; використання золотих резервів держави; збільшення обсягів експорту товарів і послуг; одержання іноземних позик і кредитів (у якості надзвичайного заходу).